

Obecné závazky (čl. 1 – 4)

- (1) Jaká opatření přijata k harmonizaci **konceptu postižení** užívaných v předpisech a politikách s Úmluvou (zdravotní, charitativní model x sociální, model založený na lidských právech)?
- (2) Jaká opatření přijata na **podporu zapojení lidí s postižením** (včetně lidí s mentálním a psychosociálním postižením) a jejich organizací do tvorby, implementace a monitorování **právních předpisů a politik**?
- (3) Kdy bude ratifikován **Opční protokol**?

Specifická práva (čl. 5 – 30)

Rovnost a nediskriminace (čl. 5)

- (4) Jaké kroky podniknuty ke **změně antidiskriminačního zákona** směrem a) k zákazu odepření přiměřených úprav i v dalších oblastech kromě zaměstnávání, b) k „řešení“ složené a průsečkové diskriminace?

Ženy s postižením (čl. 6)

- (5) Jaké kroky podniknuty k
  - uvedení **politik a opatření týkajících se práv žen s postižením** do souladu s Úmluvou,
  - odstranění **složené a průsečkové diskriminace** žen a dívek s postižením?

Děti s postižením (čl. 7)

- (6) Jaké kroky podniknuty k
  - k plné realizaci **komunitní péče** o děti s postižením (+ monitoruje se?),
  - k zajištění **plné a účinné participace dětí s postižením** a jejich rodinu na tvorbě, implementaci a monitorování **právních předpisů**, které se jich týkají?

Zvyšování povědomí (čl. 8)

- (7) Info o
  - subjektu odpovědném za zvyšování povědomí veřejnosti o právech lidí s postižením + info o programech, cílové skupině, dopadech, monitorování výsledků + zapojení lidí s postižením,
  - boji proti stigmatizaci a předsudkům, (kyber)šikaně, tr. činů z nenávisti, hate speech,
  - opatřeních ke zvyšování povědomí o důstojnosti lidí s postižením ve veřejné správě a mezi dětmi od nejranějšího věku.

Přístupnost (čl. 9)

- (8) Info o

- **zlepšení přístupnosti** budov, zařízení a služeb nabízených veřejnosti, dosažené prováděním **stavebního zákona** (i pro lidi se sluch., zrak. a mentálním postižením),
- **standardech přístupnosti** (vč. poskytování různých forem asistence a prostředníků - průvodců, předčitatelů a tlumočnicků znakového jazyka, značení v Braillově písmu, augmentativní a alternativní komunikaci atd.),
- **subjektech** pověřených **posuzováním**, prováděním **školení, monitorováním a hodnocením** dodržování standardů (+ info o sankcích, stížnostech a konzultacích s organizacemi zastupujícími lidi s postižením),
- pokroku v **přístupnosti veřejné dopravy** pro všechny lidi s postižením, včetně venkovských oblastí,
- transpozici **směrnice o přístupnosti webových stránek** a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru
- opatřeních k **posílení přístupnosti veřejných zakázek** podle zákona o veřejných zakázkách pro lidi s postižením,
- **implementaci nařízení** Komise (č. 1300/2014) **o technických specifikacích** pro interoperabilitu týkajících se **přístupnosti železničního systému** Unie pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

Rizikové situace a humanitární krize (čl. 11)

- (9) Info o opatřeních přijatých k rozvoji **inkluzivních a přístupných strategií** pro snižování rizik katastrof **a opatření** k zajištění ochrany lidí při mimořádných událostech po konzultaci s organizacemi lidí s postižením (odkaz na Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030).

Rovnost před zákonem (čl. 12)

- (10) Info o
- **počtu a podílu lidí** s postižením, kterým byla od poslední zprávy **navrácena svéprávnost**,
  - plánech ke **zrušení** všech ustanovení umožňujících **omezovat svéprávnost**,
  - konkrétních krocích k **odstranění právních překážek práva volit** a omezení **práva uzavřít manželství** (§ 673 OZ),
  - opatřeních k nahrazení náhradního rozhodování **podporovaným rozhodováním**, vč. jakékoliv plánované reformy § 55-65 OZ a § 28 a 35 zákona o zdravotních službách.

Přístup ke spravedlnosti (čl. 13)

- (11) Info o opatřeních přijatých k
- vtělení **procesních modifikací** (odpovídajících věku) do předpisů týkajících se přístupu ke spravedlnosti (vč. opatření pro lidi s psychosociálním a sluch. postižením),
  - zajištění **přístupnosti informací** (vč. písemných materiálů) ve všech soudních řízeních,

- podpoře lidí s postižením být přímými i nepřímými **účastníky justičního systému** (též jako soudci, advokáti, soudní úředníci, zaměstnanci policejních složek či vězeňské služby),
- **proškolení** soudců, jiných právníků a zaměstnanců vězeňské služby o Úmluvě.

Svoboda a osobní bezpečnost (čl. 14)

(12) Info o opatřeních přijatých k

- **změně/zrušení ustanovení** zákona o sociálních službách, o zdravotních službách, ZŘS, TZ a OZ **umožňujících omezení svobody** na základě skutečného či domnělého postižení,
- **revizi postupů** užívaných k omezení svéprávnosti lidí s postižením při obvinění ze spáchání trestného činu, dále k zajištění **procesních modifikací pro lidi s postižením** a záruk určených všem obviněným v **trestním soudnictví** (mj. presumpce nevinny, právo na obhajobu a spravedlivý proces),
- zajištění svobody a osobní bezpečnosti lidem s postižením na rovnoprávném základě s ostatními, dále k přezkumu informací o všech případech **zbavení svobody lidí s postižením v „zařízeních duševního zdraví“** (vč. možnosti se odvolat).

Ochrana proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (čl. 15)

(13) Info o opatřeních přijatých k

- **zákazu používání** mechanických a chemických **omezovacích opatření**, síťových a klecových lůžek, oddělených místností apod. vůči lidem s postižením zbaveným svobody v **psychiatrických nemocnicích a pobytových zařízeních soc. služeb**,
- zajištění přístupu těchto lidí k **nezávislým stížnostním a monitorovacím mechanismům** a zajištění přístupu obětí špatného zacházení ke **kompensaci, včetně rehabilitace**,
- **ukončení praxe fyzického trestání dětí s postižením** (i těch, co žijí doma nebo v neústavní formě náhradní rodinné péče).

Ochrana před vykořisťováním, násilím a zneužíváním (čl. 16)

(14) Info o opatřeních přijatých k

- začlenění hlediska **postižení do stávajících politik ochrany před násilím** a zneužíváním,
- zajištění **přístupu** lidí s postižením (zejména těch ve zranitelné situaci, žijících v institucích) ke **službám poskytujícím ochranu** před zneužíváním, prevenci + opatřeních k zajištění **pravidelných povinných kontrol** a **stížnostních mechanismů**, dostupných lidem s postižením, včetně dětí žijících v institucích,
- **sběru dat o násilí** na lidech s postižením, členěných podle postižení, věku, pohlaví, etnického původu atd.,
- **zamezení** všech forem **násilí páchaného na ženách** a dívkách s postižením.

Ochrana osobní integrity (čl. 17)

(15) Info o opatřeních k

- zamezení praxe **sterilizace lidí s postižením** bez infousouhlasu,
- vytvoření mechanismu zajišťujícího účinnou **obranu obětem** nucené sterilizace.

Nezávislý způsob života a zapojení do společnosti (čl. 19)

(16) Info o

- opatřeních k dosažení **deinstitucionalizace**, včetně **časového rámce** (obzvláště pro děti mladší 3 let, lidi s mentálním či psychosociálním postižením, starší lidi),
- **využití finančních zdrojů**, vč. EU fondů,
- o plánech umožňujících lidem s postižením zvolit si **životní podmínky v komunitě**, vč. informací o zavedení opatření k podpoře **nezávislého bydlení** (viz Národní plán na podporu příležitostí OZP),
- **dostupnosti a přístupnosti služeb poskytovaných v komunitě** pro lidi s postižením, vč. služeb pro domácnost, otevřeného trhu práce, sociálních služeb a zdravotní péči o duševní zdraví založené na lidskoprávním modelu (+ info o dostatečnosti služeb a opatřeních k jejich udržitelnosti).

Osobní mobilita (čl. 20)

(17) Info o opatřeních k

- zajištění **přístupu** lidí s postižením ke **kvalitním podpůrným technologiím a zařízením** (i na venkově),
- **zajištění servisních služeb** pro podpůrná zařízení,
- **proškolení** lidí s postižením, včetně dětí, a odborníků v oblasti mobility.

Svoboda projevu a přesvědčení a přístup k informacím (čl. 21)

(18) Info o opatřeních k

- **zpřístupnění veškerého obsahu vysílání** lidem s postižením,
- **zajištění dostatečných** finančních i lidských **zdrojů** pro vzdělávání a „najímání“ **tlumočnicků českého znakového jazyka**,

(19) zajištění **přístupu k informacím** pro lidi s postižením (Braillovo písmo, znakový jazyk, easy-to-read atd.),

(20) **plnému zpřístupnění obsahu webů** v souladu se se standardy World Wide Web Consortium's Web Accessibility Initiative.

Respektování obydlí a rodiny (čl. 23)

(21) Info o krocích k

- zrušení § 673 a 865 odst. 2 OZ a zaručení práva lidí s postižením **uzavřít manželství** a práva na **rodinný život a rodičovskou odpovědnost** na rovnoprávném základě s ostatními,
- zajištění **podpory rodičům s postižením**, včetně mentálního a psychosociálního postižení, při plnění rodičovské role, s cílem **nedopustit odnětí dětí** z jejich péče.

Vzdělávání (čl. 24)

(22) Aktualizované info o

- provádění novelizovaného školského zákona k **zajištění práva na inkluzivní vzdělávání**,
- **rozdělení** finančních, technických a lidských **zdrojů k zajištění práva** všech dětí s postižením, včetně romských dětí s postižením, **na vysoce kvalitní inkluzivní vzdělávání a k proškolení učitelů** (i na venkově),
- opatření k **transformaci segregovaného vzdělávání na inkluzivní vzdělávání** (též na venkově), zejména pro lidi s mentálním postižením, autismem a hluchoslepé,
- dosažení cílů 10.1 až 10.32 Národního plánu podpory rovných příležitostí OZP.

Zdraví (čl. 25)

(23) Info o opatřeních k

- **zvyšování povědomí zdravotnických pracovníků** o právech lidí s postižením,
- zajištění **poskytování informací** týkajících se zdravotních služeb **v přístupných formátech** (zvláště pro lidi s mentálním, zrakovým či sluchovým postižením) – i na venkově,
- poskytování **přístupu k plné zdravotní péči a rehabilitaci**, včetně služeb v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, lidem s postižením **v jejich komunitách**.

Práce a zaměstnávání (čl. 27)

(24) Info o

- **míře zaměstnanosti lidí** s postižením, členěné podle věku, pohlaví a typu postižení, na otevřeném i chráněném trhu práce,
- opatření přijatých k **podpoře zaměstnávání lidí s postižením na otevřeném trhu práce**, zejména prostřednictvím zákazu diskriminace v souladu se směrnicí Rady 200/78/ES,
- **dostupnosti podporovaných programů** zaměstnanosti a odborného vzdělávání a rehabilitačních programů (viz Národní plán podpory rovných příležitostí OZP) – i na venkově,
- zda se lidé s postižením (se 3. stupněm invalidity) mohou stále evidovat na úřadu práce pouze jako zájemci o zaměstnání, a nikoliv jako uchazeči + zdůvodnit.

Účast na politickém a veřejném životě

(25) Info o

- opatřeních přijatých za účelem změny OZ a volebních zákonů, které zbavují lidi s postižením omezené ve svéprávnosti **práva volit a být volen**,
- opatřeních přijatých ke zlepšení **přístupnosti voleb**, včetně poskytování **informací** o volbách v přístupných formátech a přístupných **volebních místností**,
- **procentu** zvolených kandidátů s postižením a opatřeních k **podpoře kandidátů s postižením**, zejména žen.

Účast na kulturním životě, rekreace, volný čas a sport (čl. 30)

(26) Opatření přijatá k **implementaci Marakéšské smlouvy**.

Specifické závazky (čl. 31 – 33)

Statistika a získávání dat (čl. 31)

(27) Info o

- opatření ke zlepšení koordinace mezi veřejnými subjekty a státními agenturami, včetně ČSÚ, MPSV a Úřadem vlády, při sběru disagregovaných dat v plném rozsahu Úmluvy,
- jakýchkoliv dalších datech shromážděných od 2013, týkajících se plného rozsahu Úmluvy,
- zda byl „Washington Group Short Set of Questions on Disability“ zahrnut do národního sčítání a průzkumů nebo je to plánováno v národním výzkumu, který bude provádět ČSÚ v roce 2019.

Mezinárodní spolupráce (čl. 32)

(28) Info o

- dopadu Strategie rozvojové spolupráce ČR 2018-2030 na posílení rozvoje zahrnujícího problematiku postižení v mezinárodních programech,
- výsledcích bilaterálních rozvojových programů v Bosně a Hercegovině, Kambodži, Etiopii, Gruzii, Moldávii a Zambii, jejich dopadu na život lidí s postižením.

Provádění a monitorování na vnitrostátní úrovni

(29) Aktuální info o činnosti KVOP v oblasti monitorování Úmluvy a ustavení poradního orgánu a členství v něm.